

ประสิทธิผลของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่

Effectiveness of Cooperative Learning to the Achievement of
Modern Management Techniques Subject

สุกัญญา ดวงอุปมา¹, สมพร นนทภา², กรรณก ดลโสภณ³

Sukanya Duanguppama, Somporn Nontapa, Kornkanok Donsapon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 64 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบที (dependent – test) ผลจากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.68 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.75 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกับก่อนเรียน พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.73 นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.46 เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การเรียนการสอนแบบร่วมมือ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสนใจในการเรียน

Abstract

The purposes of this research were to investigate and compare the learning achievement and learning interest of students on the implementation of the collaborative learning in the Modern Management Techniques course. The research instruments used in this study were achievement test and questionnaire on learning attention in the Modern Management Techniques course while the subjects in this study were 64 of the fourth year students in management the academic year 2011 received form purposive sampling method. The statistics used in this study were mean and dependent t-test. The results showed that the mean score of the learning achievement before learning via the collaborative learning was 39.68, while the mean score the after learning via

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสังคม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสังคม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสังคม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

collaborative learning was 50.75. The comparison of the mean revealed that the mean score of the students' learning achievement after learning higher than before learning via collaborative learning at the level of 0.05. Moreover, the results of this study elaborated that the students' learning interest before learning via the collaborative learning was 23.73. On the other hand, the students' learning interest after learning via the collaborative learning was 38.46. The comparison of the mean score showed that the students' learning interest after learning higher than before learning through the collaborative learning at the level of 0.05.

Key words: collaborative learning, learning achievement, learning interest

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทย มีนโยบายทางการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง อันส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น ผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ ให้เกิดขึ้นโดยยึดหลักที่ว่า การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546)

ในขณะเดียวกันการสร้างองค์ความรู้ในตัวผู้เรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถอธิบายได้ว่าเป็นคนมีความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ในสังคม (Leach and Scott, 2003) ซึ่งการพัฒนาการศึกษาจะต้องมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ทักษะในการจัดการเรียนการสอน และความสามารถของอาจารย์ในการนำเทคนิคการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะวิชาการให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ได้ทำการเปิดการเรียนการสอน หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โดยได้กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาในรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับทฤษฎีการ

จัดการแนวทางของการจัดการสมัยใหม่ บทบาทของผู้บริหารหรือผู้นำในโลกยุคโลกาภิวัตน์ จริยธรรมในการบริหารจัดการองค์การ เทคนิคในการมุ่งใจ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การบริหารความเปลี่ยนแปลง การพัฒนาองค์การ รวมทั้งแนวทางการจัดการธุรกิจในประเทศ เทคนิคการบริหารองค์การ และการบริหารองค์การตามหลักบรรษัทภิบาล และมีคุณธรรม (Good governance) (หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต. 2553) การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นลักษณะการบรรยายประกอบเนื้อหาในเอกสารหนังสือหรือตำราทำให้นักศึกษาขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การสรุปความสำคัญ ขาดการปรับตัวและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม จากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและไม่ได้มาตรฐาน จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์มาตรฐานแต่มีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ในฐานะที่คณะผู้วิจัยเป็นผู้สอนในรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่สาขาวิชาการจัดการ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จึงได้นำการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Student Teams – Achievement Division : STAD) (สุกนิดา ปุสุรินทร์คำ. 2552) เป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมขาดความสนใจในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติในการเรียนการสอน นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนต่อไป

คำถามการวิจัย

การพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะวิชาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิธีการสอน รายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต กาฬสินธุ์ ให้สูงขึ้นได้อย่างไร

คำสำคัญ

งานวิจัยนี้ใช้คำว่า “ประสิทธิผล” เพื่ออธิบายถึงค่าของการกระทำเกี่ยวกับการเรียนรู้แล้วบรรลุเป้าหมายผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาคำว่า “การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ” เพื่ออธิบายถึงพฤติกรรมของอาจารย์ในการนำกิจกรรมมาใช้ประกอบกับการเรียนการสอนเพื่อให้ศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และคำว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” เพื่ออธิบายถึงผลการเรียนที่นักศึกษาได้รับจากการจัดการเรียนการสอน โดยมีเกณฑ์การวัดผลการเรียนของมหาวิทยาลัยตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์รายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ 3-5 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกัน ให้ทุกคนในกลุ่มได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอน

สอนแบบร่วมมือ STAD (Student Teams – Achievement Divisions) ประกอบด้วย ขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นการสอน โดยอาจารย์นำเสนอเนื้อหาอาจโดยสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ
- 2) ขั้นการศึกษาร่วมกัน นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันศึกษาเอกสาร และทำแบบฝึกที่อาจารย์เตรียมมาให้
- 3) ขั้นการสอบย่อย นักศึกษาแต่ละคนแยกกันทำแบบทดสอบ

4) ขั้นการให้คะแนนพัฒนาการ เรียกว่าคะแนนที่แต่ละคนจะทำให้กับกลุ่มขึ้นอยู่กับพัฒนาการส่วนบุคคลซึ่งเป็นผลต่างของคะแนนที่ได้จากการสอบย่อยแต่ละครั้งกับค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบย่อยครั้งก่อนๆ ซึ่งเรียกว่าคะแนนฐาน

5) ขั้นการให้รางวัล แต่ละสัปดาห์ จะนำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยของกลุ่ม อาจารย์อาจให้จดหมายข่าวหรือป้ายประกาศสัมพันธ์ เพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มที่มีพัฒนาการเฉลี่ยสูงสุด หรือผู้ที่มีการพัฒนาการ ดีที่สุดต่อสัปดาห์ หรือกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด หรือผู้ที่มีความสามารถสูงสุด การให้รางวัลแก่กลุ่มอาจเป็นการประชาสัมพันธ์อาจเป็น ติดบอร์ด ข่าวสาร หรือจะให้รางวัลเป็นเกรดกับกลุ่ม หรือรูปแบบอื่นๆ ที่จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น (Johnson and Johnson. 1995) อาจารย์ควรเอาใจใส่เป็นพิเศษกับนักศึกษาที่เรียนอ่อน ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีโอกาส ที่จะทำคะแนนพัฒนาการให้กับกลุ่ม เมื่อไรก็ตามที่นักศึกษาเหล่านี้ทำคะแนนได้ดีขึ้นอาจารย์จะต้องประกาศชมเชยทันที และเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษา

หลักการเบื้องต้นของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เช่น David Johnson and Roger John (Johnson et al., 1994) สรุปได้ดังนี้

- 1) กลุ่มของความแตกต่าง (Group Heterogeneity) ขนาดของกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือเป็นกลุ่มขนาดเล็ก สมาชิกของกลุ่มประมาณ 4 – 5 คน ภายในกลุ่มควรประกอบด้วย ทั้งเพศชาย และเพศหญิง นักศึกษาที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน

2) เป้าหมายของกลุ่มหรือการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Group Goals/Positive Interdependence) เช่น คะแนน การทดสอบ นักศึกษาทุกคนต้องช่วยเหลือกัน สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญ เนื่องจากความสำเร็จของกลุ่มมาจากการที่สมาชิกของกลุ่มทุกคนต้องเรียนรู้ทุกอย่างที่ผู้สอนกำหนดให้

3) ปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกัน (Primitive Interaction) สมาชิกในกลุ่มต้องแสดงให้เห็นว่าจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างไร ที่จะเอาชนะปัญหาได้ และทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ

4) ความรับผิดชอบส่วนบุคคล (Individual Accountability) สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มจะต้องมีส่วนสนับสนุนความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม คะแนนสอบของแต่ละคน จะเป็นผลรวม หรือมีผลต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

5) ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) การพึ่งพาอาศัยกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกัน สมาชิกในกลุ่มต้องฝึกความเป็นผู้นำ ฝึกการตัดสินใจ ฝึกการสื่อสารที่ชัดเจน และฝึกการจัดการความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ต้องมีความซื่อสัตย์จริงใจต่อกัน

6) โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จเท่ากัน (Equal Opportunities for Success) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกลุ่มแห่งความแตกต่างกันทางความสามารถในการเรียนรู้ และความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ขั้นตอนสำคัญที่ยืนยันได้ว่า สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีโอกาที่จะสร้างความสำเร็จสู่กลุ่ม ซึ่งสามารถทำได้โดยเต็มรางวัลที่แสดงถึงระดับของการพัฒนาที่ดีกว่าคะแนนสอบครั้งก่อนๆ ในกระบวนการสอนแบบ คะแนนที่ได้จากการแข่งขันกับคนอื่น ที่มีความสามารถระดับเดียวกัน สอดคล้องกับระดับความสามารถของแต่ละคน

7) การแข่งขันของทีม (Team Competition) การแข่งขันอาจไม่ใช่ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เสมอไป ถ้าใช้ไม่เหมาะสม แต่ถ้าเป็นการแข่งขันในกลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน อาจส่งผลดีต่อการจูงใจให้นักศึกษาร่วมมือซึ่งกันและกันในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Student Teams – Achievement Divisions)

ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1) ด้านวิชาการ การเรียนการสอนแบบร่วมมือ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ จากการที่มีการอภิปรายถกเถียงกันในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนจำเนื้อหาได้นานกว่าเดิม สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเข้าชั้นเรียนสูงขึ้น และยังช่วยเพิ่มความมานะพยายามของผู้เรียนในการทำงานให้สำเร็จ และสมบูรณ์ มีการนำเทคนิคการแก้ปัญหาโดยสมาชิกภายในกลุ่มผู้เรียน ได้เรียนจากเพื่อนมากกว่าที่เรียนจากอาจารย์ ซึ่งมีรูปแบบการสอนเดียว ทำให้ผู้เรียนที่เรียนอ่อนได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น (ปราโมทย์ ประเสริฐ, 2552)

2) ด้านสังคม การเรียนการสอนแบบร่วมมือทำให้ผู้เรียนมีความสนิทสนม คั่นเคยกัน (Cooper, 1984) มีการเรียนรู้ร่วมกัน และอยู่ในสังคมร่วมกันได้อย่างมีความสุข (Johnsan, Johnsan and Holubec, 1984) ทำให้ผู้เรียนมีการทำงานทางวิชาการร่วมกันทั้งใน และนอกห้องเรียน ทำให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่ต่อเนื่องยาวนานต่อไป (Johnsan and Johnsan, 1987) การเรียนการสอนแบบร่วมมือฝึกการสร้างทีมงาน และแก้ปัญหาเป็นทีม ขณะเดียวกันยังรักษาความรับผิดชอบส่วนบุคคลด้วย

3) ด้านจิตวิทยา การเรียนการสอนแบบร่วมมือทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตัวเอง มีความพึงพอใจในประสบการณ์การเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือและยอมรับความคิดเห็นจากเพื่อน จะช่วยลดความกังวลในการตอบคำถามอาจารย์ ลดความกังวลเรื่องการสอบ (Johnsan and Johnsan, 1989) ผู้เรียนในชั้นเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ผู้สอนมีเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียนด้วย

4) ด้านประเมิณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนการสอนแบบร่วมมือ มีวิธีการประเมินหลายวิธี เช่น การสังเกต การประเมินตนเอง หรือการเขียนรายงานการประเมินตนเองสั้นๆ การเรียนแบบร่วมมือ ทำให้ผู้เรียนรู้ผลการประเมินทันทีทันใด ทั้งต่อผู้เรียน และอาจารย์ผู้สอนใน ส่วนของการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ประโยชน์ที่เห็นชัดเจน คือ การให้รางวัลแก่ทีม และการได้รับการยอมรับ

นับถือส่วนบุคคลที่ได้รับรางวัลจากการทำอะไรได้ดีกว่าที่ทำมาก่อนหน้านี้อาจเป็นแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ มากกว่าที่จะได้รางวัลจากการเปรียบเทียบ (Johnsan and Johnsan, 1987)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ผลงานวิจัยของปราโมทย์ ประเสริฐ (2552) พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นเป็นที่น่าสนใจ ผลงานวิจัยของ วิภาวรรณ ร่มรื่นบุญกิจ (2542) อ้างอิงใน กริธาพล เทพแก้ว และคณะ, 2549 หน้า 44) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ และ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติ ส่งผลให้การกระจายของคะแนนค่อนข้างน้อยไปด้วย ผลการวิจัยของ วนิดา ศรีมุงคุณ (2554) พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนสามารถอ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้ดีมากขึ้น ผลการวิจัยของ กริธาพล เทพแก้ว และคณะ (2549 หน้า บทคัดย่อ) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการทดสอบย่อย ระหว่างเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ผลงานวิจัยของ Green (2007) พบว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจ และสนใจในประสบการณ์เรียน นักเรียนลดความกังวลในการเรียนและการสอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ จำนวน 64 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือวิจัย

1. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ
2. แบบทดสอบวัดความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 10 ข้อ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อธิบายถึงการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ (Student Teams – Achievement Division : STAD) แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีประเมินผลการเรียนรู้
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pert – test) กับนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และแบบทดสอบวัดความสนใจใน การสอนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว
3. ดำเนินการวิจัยโดยทำการสอนนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างในรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ จำนวน 45 ชั่วโมง โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Student Teams – Achievement Division : STAD)
4. เมื่อสอนครบ 45 ชั่วโมงแล้วทำการทดสอบ หลังการทดลอง (Post – test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสนใจซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับฉบับที่ใช้ก่อนการทดลอง
5. ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความสนใจในรายวิชา เทคนิคการจัดการสมัยใหม่ แล้วนำผลการวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ภายในกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และการทดสอบที (Dependent t- test)
2. เปรียบเทียบความสนใจภายในกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และการทดสอบที (Dependent t- test)

ผลการวิจัย

ผลการเรียนรู้รายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ พบว่า นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการสมัยใหม่ การคิดวิเคราะห์หลักการเหตุ และผล เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม สามารถเชื่อมโยงแนวคิดสู่การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน เกิดการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน และสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ซึ่งผลการเรียนรู้หลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.75

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือก่อนเรียนสอบไม่ผ่านตามเกณฑ์การวัดมาตรฐาน จำนวน 57 คน และสอบผ่านเกณฑ์การวัดมาตรฐาน จำนวน 7 คน (สอบผ่านเกณฑ์การวัดมาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 50 คะแนนขึ้นไป คะแนนเต็ม 100 คะแนน) และหลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอบไม่ผ่านตามเกณฑ์การวัดมาตรฐาน จำนวน 29 คน และสอบผ่านเกณฑ์การวัดมาตรฐาน จำนวน 35 คน (สอบผ่านเกณฑ์การวัดมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 50 คะแนนขึ้นไป คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

ผลการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนแบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวม 39.68 คะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) และการทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวม 50.75 คะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) เมื่อเปรียบเทียบ พบว่า ซึ่งนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ พบว่า นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนก่อนเรียนน้อย เนื่องจากยังไม่เข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือ และหลังดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเป็นการเรียนการสอนที่ได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการคิดวิเคราะห์ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยนักศึกษามีความสนใจในการเรียนการสอนแบบร่วมมือก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.73 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.46 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษามีความสนใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

ประสิทธิผลของการเรียนการสอนแบบร่วมมือส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษารายวิชาเทคนิคการ

จัดการสมัยใหม่ ช่วยให้อาจารย์และนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาได้มากขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถเชื่อมโยงความรู้สู่การทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Packer and Goicoechea, (2000) กล่าวว่า บุคคลรวมทั้งความรู้ มีอยู่บนโลกใบนี้ ถูกสร้างขึ้นจากสังคมและการทำกิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมอีกด้วย ขณะเดียวกันอาจารย์ผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงเกิดการเชื่อมโยงกับสิ่งที่มีอยู่ในหนังสือกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ ประเสริฐ (2552) กล่าวว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ และนักศึกษามีความสนใจในการเรียนการสอนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก มีความตั้งใจและสนใจในเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Green (2007) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจและสนใจในประสบการณ์เรียน นักเรียนลดความกังวลในการเรียนและการสอบ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ประเวศ วะสี (2541: 72) กล่าวว่า ผู้สอนจะต้องมีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ ทำให้นักศึกษาสนใจ ซึ่งเป็นการสอนแนวทางความคิดมากกว่าการสอนแบบท่องจำโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าเนื้อหา

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือช่วยเพิ่มทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนการสอนของนักศึกษาได้ จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ การเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สามารถปรับตัวให้อยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะและการประยุกต์ใช้

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ซึ่งเป็นรายวิชาเป็นทฤษฎี และมีเวลาเรียนจำกัดที่ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เรียนทั้งหมด 15 สัปดาห์ ซึ่งเป็นรายวิชาที่คาดหวังว่านักศึกษาจะมีความรู้ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้ความคาดหวังนี้ประสบความสำเร็จมากที่สุด การ

จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นการพัฒนาการเรียนการสอน และเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้พัฒนาหรือปรับปรุงทักษะการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้น การสอนที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ และหากเป็นไปได้ ควรให้อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในสถานศึกษามุ่งให้การให้ความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงในการทำงานและในชีวิตประจำวัน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างอึ้งจากบุคคลทั้งหลาย คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ที่กรุณาสับสนุนการทำวิจัย และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การุณย์ ประทุม รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตและวิจัย คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาให้คำแนะนำและดูแลให้คำปรึกษาช่วยเหลืออย่างดียิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: กริฑาพล เทพแก้ว และ คณะ. (2549). *การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. (2553). *หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต.*
- ประเวศ วะสี. (2541). *สาระความรู้ที่ได้จากการสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำเสนอผลการวิจัย/ผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.*
- ปรามิทธิ์ ประเสริฐ. (2552). *ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD รายวิชาการวิเคราะห์ตัวเลขเบื้องต้น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ 11 (ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2522), หน้า 19 – 30.*
- วนิดา ศรีมุงคุณ. (2554). *การพัฒนาแบบการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ด้วยชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2555 จาก <http://www.krupunmai.com/blog-id457.html>*
- สุกัญญา ปุสุรินทร์คำ. (2552). *"ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือบน e-Learning" ในเอกสารคำสอนรายวิชา 02-051-522 เทคโนโลยีการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์. นครราชสีมา: สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประยุกต์.คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.*
- Green, (2007). *Norm. What the Research Says about Cooperative Learning*. Retrieved June 21, normg@rogers.com <http://www.learn-line.nrw.de>
- Johnson, David W., Johnson, Roger T., and Stanne, Mary Beth. (2000). *Cooperative Learning Methods : A Meta – Analysis*. Retrieved June 21, 2007, from <http://www.coperation.org/pages/cl-methods.html>
- Leach, J., & Scott, P. (2003). *Individual and Sociocultural Views of Learning in Science Education, Science & Education, 12, 91-113.*
- Packer, M. J. & Goicoechea, J. (2000). *Sociocultural and constructivist theories of learning: Ontology, of just epistemology. Educational Psychologist, 35(4), 227-241.*